

SeAMKissa valmistui Elintarvikealan kilpailukyvyn parantamisen toimintasuunnitelma Etelä-Pohjanmaalle

2.6.2022

Ruoka on sekä SeAMKille että koko Etelä-Pohjanmaalle merkittävä painopiste ja osaamisala, sillä Etelä-Pohjanmaa on Suomen Ruokaprovinssi, vahva ja monipuolinen ruokamaakunta. Alueellamme tuotetaan merkittävä osa suomalaisten syömästä ruoasta ja ruoka-ala työllistää monen tämänkin artikkelin lukijan perheenjäsenen tai tutun. Erityisesti elintarvikealan pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyn kehittäminen on jatkuvasti aiheellista ja huomioita tulee kiinnittää erityisesti toimenpiteisiin, joilla tähdätään yritysten tuottavuuden parantamiseen, markkinoille pääsyn sekä kasvun edistämiseen.

Osana Interreg Europe-rahoitteista FRIDGE-hanketta, Etelä-Pohjanmaan liitto teetätti SeAMKin ruoka-alan asiantuntijatiimillä elintarvikealan kilpailukykyä kehittävän alueellisen toimintasuunnitelman, jolla tähdätään erityisesti Etelä-Pohjanmaan elintarvikeyritysten tuottavuuden, kasvun ja markkinoille pääsyn parantamiseen. Toimintasuunnitelmaan kirjattiin konkreettisia toimenpiteitä alan kehittämiseksi. Oppia haettiin kartoittamalla eurooppalaisia hyviä käytänteitä ja niistä inspiroitumalla löydettiin alueellemme sopivia uusia alan kehittämistoimenpiteitä.

Ruoka-alan innovaatioekosysteemin kehittäminen

Etelä-Pohjanmaan elintarvikealan kehittäminen jaettiin toimintasuunnitelmassa kahden teeman alle; ruoka-alan innovaatioekosysteemin kehittämiseen sekä elintarvikealan yritysten kehittämiseen. Ensimmäisessä teemassa tuetaan alueellisen ruoka-alan innovaatioekosysteemin kehittymistä kolmella eri toimenpiteellä. Niistä ensimmäisen toimenpiteen tavoitteena on järjestää syksyllä 2022 Seinäjoella uusi tapahtuma, ruoka-alan toimijat yhteen kokoavan innovaatioekosysteemipäivä. Se tähtää alueen ruoka-alan innovaatioekosysteemin vahvistamiseen lisäämällä toimijoiden välistä vuoropuhelua sekä sitouttamalla osallistujia yhteisesti määriteltäviin innovaatiokeskittymän kehittämistavoitteisiin.

Toisen toimenpiteen tavoitteena on vaikuttaa vuoden 2022 lopussa valmistuvaan Ruokaprovinssistrategiaan eurooppalaisilta partnereilta tunnistettujen hyvien käytäntöjen avulla. Valmistuva Ruokaprovinssistrategia tulee jatkossa olemaan merkittävässä roolissa alueellisen ruoka-alan innovaatioekosysteemin vahvistamisessa sekä tulevien kehittämistoimenpiteiden konkretisoinnissa ja koordinoinnissa.

Kolmas toimenpide, joka tukee alueellisen innovaatioekosysteemin kehittymistä, on valmistuvan Ruokaprovinssistrategian koordinointihanke. Sille tullaan hakemaan rahoitusta syksyn 2022 aikana isommalla, maakuntaa kattavalla konsortiolla.

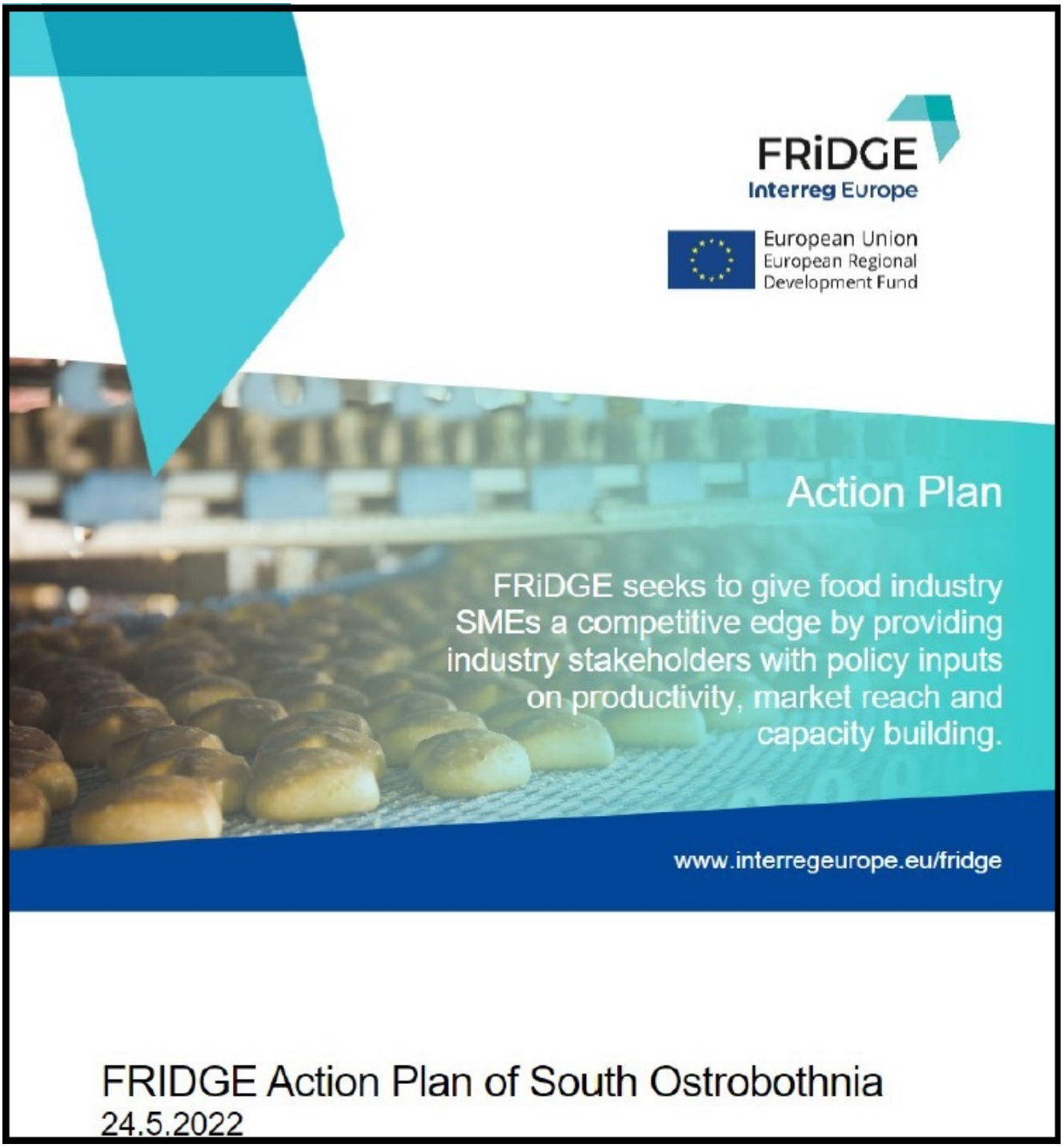
Elintarvikealan yritysten kehittäminen

Elintarvikealan pk-yritysten toimintaa on horjuttanut maailmanlaajuinen koronapandemia, joka on hidastanut mm. maakunnan ruoka-alan yritysten digitalisaatiota, taannuttanut innostusta elintarvikkeiden jalostusasteen nostamiseen sekä horjuttanut erityisesti pienten elintarvikeyritysten resilienssiä.

Alueellisessa toimintasuunnitelmassa pk-yritysten kehittämiseen tartutaan kahdella eri toimenpiteellä. Ensimmäisessä toimenpiteessä usean toimijan yhteistyössä toteuttaman YDIRE-hankkeen avulla ruoka-alan yrityksille tuodaan ratkaisuja digitalisaatioon ja yhteistyöhön ja sitä kautta vahvistetaan yritysten resilienssiä eli muutosjoustavuutta kriisitilanteissa. Toisessa toimenpiteessä PREMIUM-hankkeen avulla nostetaan elintarvikkeiden jalostusastetta kehittämällä kuluttajapalautteen avulla kilpailijoiden tuotteista erityisen erottuvia elintarvikkeita.

Jokainen näistä toimenpiteistä pyrkii edistämään elintarvikealan kilpailukykyä Etelä-Pohjanmaalla. Oleellista on, että toimenpiteiden etenemistä sekä vaikutuksia yritysten kasvuun ja tuottavuuteen seurataan. Toimintasuunnitelman toimenpiteitä toteuttamassa ovat SeAMKin lisäksi Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset, Helsingin Yliopisto, Tampereen yliopisto sekä Vaasan Yliopisto. Kukin niistä tekee tiivistä yhteistyötä alueen elintarvikeyritysten, muiden kehittämistahojen ja kansainvälisten verkostojen kanssa.

FRIDGE Action Plan of South Ostrobotnia-toimintasuunnitelma on julkaistu 25.5.2022 Theseuksessa osoitteessa https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022052538650

Kuva 1. FRIDGE-toimintasuunnitelma Etelä-Pohjanmaalle.

Elina Huhta
Asiantuntija, TKI
Kestävät ruokaratkaisut
SeAMK